

hed over for Præsterne og over for Befolkningen med Hensyn til Ægteskabs Indgaaelse. Det vil altsaa sige, at man vil tvinge hele Landets Befolkning til at indgaa Ægteforening paa en Maade, som Ministeren selv har sagt under første Behandling, at det var en mindre ønskelig Maade. Man vil altsaa for den store Del af Befolkningen indføre en Tvang af Hensyn til, at man ikke fra Lovgivningsmagtens Side kan gaa til at raade Bod paa den Ulempe og den Skandale — det uværdige synes jeg — der ligger i, at Staten vil tvinge Præsterne til at ægtevie Folk, som man selv indrømmer ikke bør ægtevies af Hensyn til de kristelige Grundsætninger. Det kan jeg ikke forstaa. Jeg kan heller ikke forstaa, at det danske Folketing virkelig skulde staa paa det Standpunkt, at det vil paalægge denne Tvang af Hensyn til disse enkelte Tilfælde, der komme frem. Saa er det ogsaa blevet sagt, at under den Form, som jeg har foreslaaet, vil der fremkomme visse Ulemper. Der vil komme, siger det ærede Medlem for Veringe (Holm), visse Kvinder, som vi alle sammen ere enige om ikke bør have den kirkelige Vielse, og de ville forlange af Præsten, at han skal vie dem, de ville have et Anerkendelsesstempel sat paa sig. Jeg tror nu, at hvis de vidste paa Forhaand, at det ikke vilde lykkes dem, vilde de ikke gøre det, thi ellers vilde de jo blamere sig derved. Men tror det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer ikke, at det akkurat lige saa godt kan blive Tilfældet, naar vi faa det tvungne borgerlige Ægteskab. Det samme kan ske, at de ville have det kirkelige Stempel, som de fleste af Folkekirkens Medlemmer søge. Jeg kan ikke se, der er nogen Forskel der. Det skulde da være det, at de ikke gøre det af den Grund, som jeg sagde før, at de vide, at det ikke kan lykkes dem, fordi Præsten med fuld Ret siger nej til en saadan Velsignelse. Men akkurat det samme vilde blive Tilfældet, saafremt de vidste paa Forhaand, at de ikke kunde tvinge Præsten til at ægtevie dem i Kirken. Jeg er overbevist om, som jeg saa ofte har sagt tidligere, at den Ifversenske Sag aldrig vilde have eksisteret, saafremt de ikke havde haft Lovgivningen paa deres Side og kunde forlange, at Præsten skulde vie dem. De paagældende vilde ikke en Gang have prøvet paa det, men vilde have gaaet den anden Vej. Jeg skal ikke sige ret meget til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borbjerg). Han

hævder jo stadig i høje Toner, at det er Mureren, der staar paa sin lovlige Ret, og at Præsten har begaaet Overgreb ved at blande sig i vedkommendes private Liv. Ja, saa vidt jeg kender til Lovgivningen, staar den netop paa Præstens Side, idet den forlanger, at han skal paase det, han har gjort. Loven i sig selv giver ikke vedkommende Ægtepar Ret til at blive viet, det er derimod en Dispensation fra Loven, som er given senere ved kongelig Resolution. Det er altsaa ikke selve Loven, de have paa deres Side. Hvem der har Ret, vil jo Højesteret komme til at dømme om, og derom kan hverken det ærede Medlem eller jeg have nogen bestemt Mening.

Jeg ønsker altsaa fremdeles, at der maatte kunne komme noget ud af denne Sag, saa at det borgerlige Samfund og Lovgivningsmagten kunde faa den Skamplet vadsket af, som ligger deri, at man ved Loven vil tvinge Præsterne til at handle i Modstrid med deres Samvittighed og mod det Embede, som man selv forlanger af dem, at de højtidelig skulde love at ville røgte i Overensstemmelse med Kristendommen og deres egen Samvittighed.

Berntsen: Det ærede Medlem for Veringe (Holm) har jo i denne Sag, hver Gang den har været til Behandling, optraadt som en Slags Advokat for den højtærede Minister, og det skal det ærede Medlem selvfølgelig have Lov til. Men det forekommer mig, at han i Dag kom vel højt op, naar han før lod sig forlyde med, at jeg og de, der dele min Anskuelse, endnu ikke have forstaaet denne Sag, at vi manglede Opfattelsesevne. Jeg tror dog ikke, at det er det, der skyldes, at jeg i denne Sag er i Uoverensstemmelse med det ærede Medlem. Det ærede Medlem vilde bevise denne Paastand derved, at han tillagde mig en Ytring, som jeg selvfølgelig ikke havde brugt. Han sagde, at jeg vilde paastaa, at man vilde tvinge Folk bort fra Kirken ved denne Lov. Det har jeg ikke sagt noget om. Jeg har sagt, at man tvang Folk bort fra „den kirkelige Vielse“. Det, der vil ske efter denne Lovs Vedtagelse, er ikke det, at der foretages Vielse hos Ægteskabsforstanderen og Vielse i Kirken. Det er umuligt. Vielsen vil foregaa hos Ægteskabsforstanderen og saa ikke gentages i Kirken. Det, der sker ved denne Lovs Vedtagelse er, at Præsten i Kirken for dem, der ønske det, kan lyse Velsignelse over Ægteskabet og ikke noget andet. Det ærede Medlem henviste til Forholdene i Sønderjylland. Jeg